

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2025-02-11

Diarienummer:
GSN-2024-02662

Handläggare:
Jesper Røjdeby

Svar på initiativärende från Nora Karlsson (C) om att utreda kostnader för snöröjning

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** besvara initiativärendet med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Nora Karlsson (C) har i ett initiativärende föreslagit att förvaltningen får i uppdrag att utreda vad kostnaderna skulle bli om Uppsala kommun skulle överta ansvaret för vinterväghållningen av alla kommunalt ägda trottoarer.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Ansvaret för skötsel av trottoarer regleras i lokala föreskrifter om gångbanarenhållning för Uppsala kommun.

Stadsbyggnadsförvaltningen uppskattar att kostnaden för att ta över samtliga gångbanor där Uppsala kommun innehar huvudmannaskap uppgår till cirka 20 miljoner kronor.

Mot bakgrund av upphandlingsreglerna om förbud mot väsentlig förändring av avtal bedömer förvaltningen att en förändring som innebär att Uppsala kommun tar över ansvaret på samtliga gångbanor är möjlig tidigast vid nästa upphandling.

Förvaltningen arbetar löpande med att följa upp kommunens vinterväghållningsavtal. I uppföljningen ingår att beakta att kommunens entreprenörer inte placerar snö på gångbanor med konsekvensen att ansvaret för gångbanan övergår från angränsande fastighetsinnehavare till Uppsala kommun. När förvaltningen upptäcker eller informeras om brister vidtas åtgärder på de aktuella gångbanorna. Förvaltningen genomför löpande avvägningar om behov av undantag från ansvar för fastighetsinnehavare. Om särskilda skäl finns kan kommunen utföra vissa skötselåtgärder som åligger fastighetsinnehavaren.

Ekonomiska konsekvenser

Att besvara initiativärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 11 februari 2025
- Bilaga 1, Initiativärende från Nora Karlsson (C) om att utreda kostnader för snöröjning

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Initiativärende om att utreda kostnader för snöröjning

Bristerna i snöröjningen och vinterväghållningen är en fråga som diskuteras flitigt i kommunen, och i synnerhet i gatu- och samhällsmiljönämnden. Förutom problemet med skenande kostnader, inte minst under 2023, har våra kommuninvånare också drabbats av den undermåliga vinterväghållningen på andra sätt.

I Uppsala kommun har vi lagt över ansvaret för att vinterväghålla trottoarer på fastighetsägare. Av våra lokala föreskrifter om gångbanerenhållning framgår det att fastighetinnevare ska 1) ta bort snö och is som är till olägenheter för gångtrafik, 2) sanda gångbanan vid halka eller vidta motsvarande åtgärder.

Av kommunens riktlinjer framgår att kommunens anlitade entreprenörerna vid snöröjning av bostadsgator ska utföra plogning "med en metod som medför att plogvallen blir placerad gentemot kantsten". Snön ska alltså inte upp på trottoarerna, men trots detta har det varit ett återkommande problem som skapar en sämre framkomlighet och trygghet för Uppsalaborna. Därtill framgår att entreprenören ska säkerställa att en infart vid varje fastighet, som regel garageinfarten, inte får en plogvall som inte kan forceras med en standardbil eller kan tas bort genom lätt handskottning av fastighetsägaren. Tyvärr vittnar många uppsalabor och fastighetsägare om att det ofta lämnas betydligt mer snö än så på infarter.

När kommunens anlitade entreprenörer brister på detta sätt, skapar det en orimlig situation för de fastighetsägare som bär ansvaret för gångbanorna vid sina fastigheter. Det drabbar ytterst alla uppsalabor.

Tyvärr är detta en problematik som kommunen inte på ett tillfredsställande sätt kunnat ta hand om. Trots att det i våra egna riktlinjer står att "I den mån kommunen använder gångbanan för uppläggning av snö och is bortfaller fastighetsinnehavarens ansvar för gångbanan", så krävs upprepade felanmälningar för att detta ska åtgärdas. I väntan på åtgärd har gående tvingas ut i gatan på trafikerade vägar. Ett konkret exempel är Rosenvägen i Sunnersta som är en krokig och trafikerad gata med busstrafik. Detta är en ohållbar situation.

Huruvida man ska lägga ansvar på fastighetsägare eller ej är upp till varje kommun. I Knivsta valde kommunen 2016 att återta ansvaret för all vinterväghållning på kommunal mark, inklusive trottoarer och gångbanor utanför privata fastigheter. Knivsta är dock inte ensamma att genomföra denna förändring. Ungefär en tredjedel av landets kommuner har beslutat att befria fastighetsägare från detta ansvar.

Frågan är om det är rimligt att tvinga Uppsalabor att skotta och sanda kommunens mark när vi själva brister i vårt ansvar?

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

Att: förvaltningen får i uppdrag att utreda vad kostnaden skulle bli för att Uppsala kommun skulle ta över ansvaret för vinterväghållning av alla kommunalt ägda trottoarer

Nora Karlsson (C)